

HUOLTAJIEN KANSSA TEHTÄVÄ YHTEISTYÖ

Hämeen partiopiiri 18.11.2023
Jenni Raudas, Moninaisuusjaosto
Tarja Kallio, Kriisiryhmä

TURVALLISEMMAN TILAN PERIAATTEET

Tapahtumassamme jokainen saa olla ja tulla kuulluksi omana itsenään. Siksi:

- Tapahtumassamme ei ole tilaa väkivallalle tai suvaitsemattomuudelle.
- Olen avoin ja kuunteleva.
- En oletta. En tee oletuksia identiteetistä, sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, partio- tai muusta taustasta, sosioekonomisesta asemasta, elämäntilanteesta tai perhesuhteista. En oletta, että kaikki ajattelevat samoin tai pystyvät samaan kuin minä.
- Arvostan moninaisuuttamme ja annan muille tilaa ilmaista itseään.
- Kunnioitan toisten henkilökohtaista tilaa ja rajoja, niin fyysisiä kuin muunlaisiakin.
- Välitän ja pidän huolta. Itsestäni, muista ja ympäristöstä.
- Myötävaikutan ja levitän positiivista ilmapiiriä.
- Olen luottamuksen arvoinen.

KEITÄ ME OLLAAN?

Jenni

- HP Moninaisuusjaoston jäsen
- Ko-Gi-työnä Enemmän tukea tarvitsevan lapsen ja nuoren kohtaaminen partiossa -koulutus

Tarja

- HP Kriisiryhmän jäsen
- Mieli ry:n Nuori mieli –koulutusten ohjaaja

Kuva: Susanna Mikander

MISTÄ TÄNÄÄN PUHUTAAN?

- Neurokirjon lapsi tai nuori partiossa
- Huoltajien kanssa keskustelu, puheeksi ottaminen
- Mistä saan itse tukea?

- Tämä on "traileri" aiheeseen; lopussa vielä lisätietoa tulevista koulutuksista

NEUROKIRJON LAPSI TAI NUORI PARTIOSSA

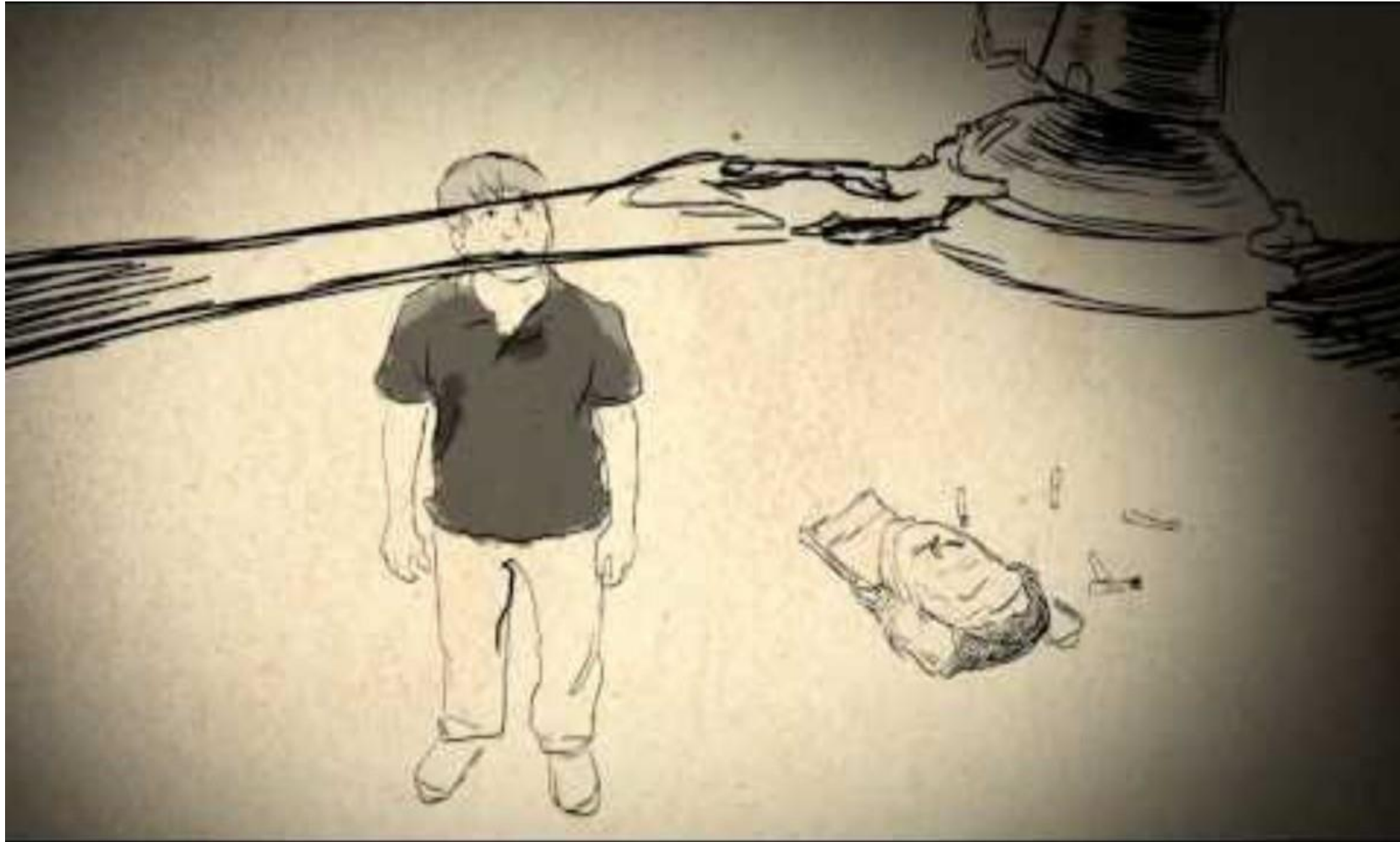
- Mistä olet voinut kuulla?
  - Adhd
  - Autismikirjo
  - Tourette
  - Oppimis- ja erityisvaikeudet (oppiminen, kielenkehitys, aistisäätely, motoriiikka)

Näe nepsy,
Tietoa <https://naenepsy.fi/tietoa/>

Kuva: Aapo Rainio

VIDEO: SENSORY OVERLOAD

<https://youtu.be/K2P4Ed6G3gw?feature=shared>

HUOLTAJIEN KANSSA KESKUSTELU

- Yhteistyö, "samalla puolella"
- Avoimuus
- Kunnioitus
- Huoltajien vastuu siitä, että partiojohtajat tietävät lapsen tuen tarpeista
  - Tämän tärkeys lapsen näkökulmasta katsottuna

Kuva: Eeva Helle

LAPSEN JA NUOREN HUOMIOIMINEN

- Olettamukset ja tulkinnat vai avoin puhe ja yhdessä miettiminen?
- Mitkä keinot toimivat juuri tässä tilanteessa? Mitkä eivät?
- Mikä kuormittaa, mikä rauhoittaa?
  - Melu ja ryhmätoiminta -> Saa poistua paikalta, laittaa korvatulpat
- **Mitä osaa, millaisia vahvuuksia löytyy?**
  - Kannustus, kehu, kiitokset, yrittämisen arvostaminen

Kuva: Susanna Mikander

PUHEEKSI OTTAMINEN HUOLTAJAN KANSSA

- Ole luottamuksen arvoinen ja empaattinen
- Konkreettiset havainnot (käytös ja teot ovat eri asia kuin lapsen persoonallisuus)
- Kuinka suuri huoli on? Onko se kasvanut esimerkiksi tämän partiosyksen aikana?
- Kunnioita huoltajan toiveita
- Tuo myös esiin turvallisuus ja lapsen saaman tuen mahdollisuudet partiossa (aikuisten määrä, kuka tietää, huoltaja mukaan, partiokamu, koloillat ok/ei yötä retkillä)
- Pyydä apua
- Kerro lapsen vahvuuksista ja taidoista partiossa
- "Kiitos, kun kuuntelit. Kiitos, kun kerroit."

Kuva: Eeva Helle

MISTÄ SAAN ITSE TUKEA?

- Johtajapari
- Lippukunta: lippukunnanjohtaja, turva-aikuinen, naapurilippukunnasta joku, kuka muu?
- Hämeessä toimistojen työntekijät, moninaisuusjaosto ja kriisiryhmä
- Suomen Partiolaisilla esimerkiksi materiaalit ja koulutukset
  - Turvallisesti yhdessä
  - Mukavasti yhdessä, Puuttumisen portaat
  - Mielen hyvinvointi partiossa
  - Hyvän olon aakkoset
  - Helppo tulla -koulutus

Kuva: Eeva Helle

HÄMEEN PARTIOPIIRIN KRIISIRYHMÄ

- **Muista, että hätätilanteessa soitto aina ensin 112**
- Kriisipuhelin on tarkoitettu neuvovaksi ja auttavaksi puhelimeksi kaikille Hämeen Partiopiirin jäsenille. Puhelimeen voi soittaa kuka tahansa (turva-aikuinen, lippukunnanjohtaja, muu partiujohtaja) **matalalla kynnyksellä.**
- Puhelimesta saa keskustelutukea ja vinkkejä siihen, miten tilanteessa voitaisiin edetä. Puhelimeen voit soittaa myös silloin, jos itse koet tarvetta keskustella sinuun kohdistuvista asioista.
- **Hämeen Partiopiirin Kriisipuhelin: 050 3110 940 (24/7)**

Esimerkiksi, jos

- partiolainen loukkaantuu vakavasti partiotilaisuudessa
- kololla tai kämpällä on tulipalo tai vastaava
- partiolainen käyttäytyy poikkeavasti
- tapahtumaan tulee ulkopuolisia henkilöitä, jotka käyttäytyvät uhkaavasti
- partiotilaisuudessa sattuu vakava läheltä piti –tilanne

<https://hp.partio.fi/lippukunnalle/muuta/kriisin-sattuessa/>

TULEVAT KOULUTUKSET

- Turva-aikuisen koulutus partion Moodlessa
- Vuoden 2024 aikana tulossa neurokirjon teemoista koulutus
- Nuori mieli –koulutukset (12 h, Mieli ry:n todistus)
  - 20.2. klo 17-19.30 ja 12.3. klo 17-19.30 / Moodle+Teams
  - 16.-17.3.2024 Tampereella
  - 5.-6.10.2024 Tampereella

LINKKIVINKKEJÄ

Arki toimimaan - vinkkejä lapsen myönteiseen tukemiseen, ADHD-liitto <https://adhd-liitto.fi/adhd-julkaisut/arki-toimimaan-vinkkeja-lapsen-myonteiseen-tukemiseen/>

Strategiat lapsen tukemiseksi ja Strategiat ristiriitatilanteiden ehkäisemiseksi, ADHD-liitto <https://adhd-liitto.fi/julkaisut/julisteet/>

Autismikirjon lapset ja nuoret, Autismiliitto <https://autismiliitto.fi/autismi/autismikirjon-lapset-ja-nuoret/> (tästä muun muassa otsikot "Vanhempien voimavarat" ja "Asenteet ja suhtautuminen")

Partion iltateet 3.10.2022: Neuropsykiatriset lapset partiossa <https://www.youtube.com/watch?v=ZYK1GID8Pi8>

KIITOS!

jenni.raudas@partio.fi
tarja.kallio@partio.fi

PARTIO
scout

#PARTIOSCOUT PARTIO.FI

KESKUSTELE HUOLTAJAN KANSSA 1/3

- Pyydä apua
- Mitkä asiat/keinot toimivat juuri tämän lapsen kanssa? Mitkä eivät toimi?
- Mikä asia/mitkä asiat triggeröivät lasta?
- Saako diagnoosista/haasteista kertoa yleisesti ryhmässä?
- Kenelle saa kertoa?
- Kenen/keiden on hyvä tietää? Esim. Leirillä turva-aikuinen?/Ea-vastaava?
- Viikkotoiminnassa ryhmänjohtaja? Oman ryhmän muut lapset/nuoret? Joku muu?
- Miksi on tärkeää että johtajat tietävät erityishaasteista? (esim ohjelma vs. turvallisuus) -Miksi muiden ryhmänjäsenten olisi hyvä tietää? Onko tarpeellista?
- Kerro rehellisesti ja avoimesti miten lapsen kanssa sujuu
- Kerro rehellisesti, avoimesti, myötätuntoisesti ja rauhallisesti myös vaikeudet/haasteet oita olet huomannu/kohdannut lapsen kanssa.
- Kerro ainakin yksi hyvä asia lapsesta mikä on mennyt hyvin/mikä sujuu/missä on lahjakas/missä pärjää
- Onko asiat sellaisia mistä on hyvä puhua vain huoltajan kanssa kahden kesken?! sellainen, että olisi hyväksi ja terpeellista jos lapsi olisi mukana keskustelussa?/ koko lapsen oma ryhmä paikalla (haluaako esim huoltaja kertoa itse ryhmälle haasteista/lapsen kanssa)
- Mitkä ovat lapsen isoimmat haasteet?Onko jotkin tietyt asiat "aina" haasteena? -Keskustele huoltajan kanssa tehtävistä jotka saattavat olla haasteena lapselle. Älä tee omia olettamuksia.
- Mikä lasta rauhoittaa?
- Saako lapsi poistua kesken ohjelman?
- Tuo esille että lapsen haasteet ja piirteet eivät ole sellainen asia josta "kuulutetaan torilla" tai "supistaan selän takana johtajiston kesken", vaan on lapsen edun mukaista ja toiminnassa liittyy myös turvallisuuskysymyksiin (lapsen oma turvallisuus toiminnassa,mahdollisesti myös muiden ryhmäläisten ja johtajan turvallisuus,muiden osallisten turvallisuus?)

KESKUSTELE HUOLTAJAN KANSSA 2/3

- Uskalla sanoa ääneen jos et osaa tai jaksa!
- Pyydä apua tarvittaessa myös muilta lippukunnan johtajilta, piiristä (mm. piirin luottikset, moninaisuusjaosto, piirin työntekijät) ja sp:ltä -Hanki lisää tietoa netistä ja koulutuksista
- Älä oletta
- Ole empaattinen ja luottamuksen arvoinen
- Arvosta niitä asioita mitä voit huoltajalta oppia
- Kunnioita huoltajan toivetta lapsen suhteen
- Toimi luottamuksen arvoisesti--> jos huoltaja toivoo ettei haasteista/diagnooseista kerrota yleisesti, silloin niistä ei kerrota esim muille ryhmäläisille. Neuvottele ja keskustele avoimesti kuitenkin huoltajan kanssa poikkeustilanteiden kohdalla asiasta aina erikseen. Esim. leirit, retket, vaellukset kisat tms. Onko ok, että esim turva-aikuinen/ea-vastaava/leirin johtaja tietää haasteista. Asiasta ei tarvitse eikä pidä kertoa julkisesti mutta miettiä kenen/keiden pitäisi tietää
- Luo vanhemman kanssa luottamuksen ympyrä
- Tee ryhmäsi toimintasuunnitelma kauden koloilloista tiedossa olevista retkistä ja leireistä ym ja tiedota tästä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. (Esim kevään koloillat ja ohjelma listattuna kolokerroittain.) -->näin myös huoltaja pystyy ennakoimaan asioita lapsen kanssa hyvissä ajoin, sekä voitte keskustella tarpeen mukaan huoltajan kanssa ennakkoon lapsen mahdollisista lisätuesta/avun tarpeesta juuri tietyn asian/ohjelman suhteen
- Onko ok, että lapsi lähtökohtaisesti ei osallistu kaikkeen (ryhmän)toimintaan? > joustavuus!
- Onko ok jos lapsi on paikalla vain osan aikaa? (Leiri, retket, koloillat)
- Keksustelevuutta huoltajan kanssa rauhallisesti ja empaattisesti->ratkaisukeskeisyys ja positiivisuus keskusteluissa. El niin että "Taas tää lapsi teki näin/Ei tästä tule mitään/Lapsi ei koskaan.." tms
- Jos et ole varma, kysy!
- Varmista!

KESKUSTELE HUOLTAJAN KANSSA 3/3

- Ole rauhallinen, turvallinen aikuinen, myös huoltajalle
- Ole läsnä kuuntele
- Kysy apua jo ENNENKUIN on pakko!
- Tuo huoltajalle esille että aina voi ottaa yhteyttä pienimmässäkin asiassa jos jokin asia mietityttää
- Olisi hyvä jos huoltaja kertoisi muutoksista lapsen elämässä/tilanteessa. Esim. Jos lapsella on syystä tai toisesta menossa haastavampi kausi tai elämässä muutoksia mitkä saattavat vaikuttaa lapsen käytökseen tai jaksamiseen.
- Sovi huoltajan kanssa yhteiset pelisäännöt! Pidä näistä kiinni!
- Muista että huoltajalla itsellään saattaa olla samoja piirteitä kuin lapsella, jonka takia hän ei välttämättä tunnista samoja asioita haasteeksi kuin sinä. "Mä olin ihan samanlainen nuorena, eikä mullakaan oo mitään todettu"-ajattelu -Tuo ilmi että erityistarpeet ovat "vain" erityistarpeita!-->ei suoraan estä partion harrastamista/ryhmään pääsyä tai harrastamista. Partio kuuluu kaikille!
- On parempi että lapsi pääsee kokeilemaan harrastusta kuin tyrmätä suoralta kädeltä "etten mä voi koska erityislapsi". Isompaa vahinkoa teet kun et anna lapselle mahdollisuutta
- Moni erityislapsen huoltaja on joutunut jo "taistelemaan" lapsen oikeuksien puolesta esim koulumaailmassa. Ole se ihminen ja se taho, jonka kanssa ei tarvitse taistella ja puolustella, että lapsi saisi mahdollisuuden kokeilla partiota. -Pidä myös itsestäsi huolta!
- Tee erityisestä tavallista

Koulutusmateriaalista: Enemmän tukea tarvitsevan lapsen ja nuoren kohtaaminen partiossa, Jenni Raudas

